

Pääkirjoitus

Hyvät lukijamme, tervetuloa tutustumaan tämän vuoden viimeiseen Perhe- ja pariterapialehteen, jonka kirjoitukset valaisevat sitä, miten monipuolisin menetelmin perhe- ja pariterapeuttista työtä tehdään! Suhdeperustainen työskentelytapa on kuin tähden valo, mutta sen sakarat ovat moninaiset.

Ennen muuta esille pääsee systeeminen lastensuojelu: Katarina Fagerström, Laura Yliruka, Jukka Pyhäjoki sekä Päivi Petrelius valottavat artikkelissaan sitä, miten ”systeeminen toimintamalli rantautui Suomeen ja kytkeytyi osaksi suomalaista lastensuojelun keskustelua ja kehittämistä.”

Systeemisen toimintamallin käytännön sovelluksista kerrotaan kolmen eri alueen äänellä. Omaa malliaan esittelevät kirjoittajat *Etelä-Pohjanmaalta, Etelä-Karjalasta sekä Kemistä*. Systeemisen lähestymistavan sovelluksiin kuuluvat myös väkivallattoman vastarinnan (NVR) ja koulupudokkaiden auttamisen menetelmät, joista kirjoittaa näihin menetelmiin perehtynyt Katarina Fagerström.

Monet suomalaisia perhe- ja pariterapeutit ovat osallistuneet *Aino Maija Rautkallion ja Minna Koskisen* kehittämään Vakauttavan pari- ja perheterapian koulutukseen. Artikkelissaan menetelmän kehittäjät esittelevät sen lyhytterapeuttisen sovelluksen Fokusoivan vakauttavan pariterapian. Myös tunnekeskeisen pariterapian koulutukset ovat olleet Suomessa suosittuja. Menetelmän kouluttaja *Eira Eklund-Mikolan* artikkeli tiivistää Tunnekeskeisen pariterapian keskeiset periaatteet ja käytännöt.

Kaikissa kirjoituksissa korostuvat esitellyn lähestymistavan taustan moninaisuus: Systeemisen lastensuojelun ”tietoisena asenteena ja toimintatapana on dialogisuus”, ”Tunnekeskeinen pariterapia on integratiivinen hoitomuoto, jossa yhdistyvät systeemisyyttä, kokemuksellisuus ja kiintymyssuhdeteoria” ja Vakauttava pari- ja perheterapia ammentaa muun muassa ”systeemisyydestä, dialogisuudesta, tunnekeskeisyydestä, avoimen dialogin periaatteista, traumaterapiasta, kiintymyssuhdeterapiasta...”

Perhe- ja pariterapeuttisten lähestymistapojen moninaisuus ei ole itsestäänselvyys. Nyt paradigmat näyttävät toimivan hyvin luonnollisesti yhdessä ja tuottavat työn arkeen työvälineitä, joilla voidaan auttaa verkostoja, perheitä, pareja ja yksilöitä. Tämä on havahduttavaa. Tiedätkö sen tunteen, kun yllättäen huomaa taustalla kuuluneen äänen tai hälyn vaienneen. Vaikka pinnistää kuuloaan, niin ääntä ei kuulu enää. Paradigmat eivät enää riitele, ne ovat löytäneet paikkansa ja suhteen toisiinsa. Ne näyttävät toimivan ilman

kitkaa ja siitä lähtevää erimielisyyden ääntä. Ajat näyttävät muuttuneen – hyvään suuntaan.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen toimijat järjestivät seminaarin, jossa pohdittiin kahden lähestymistavan, tässä lehdessä kuvatun Systemisen -työotteen, ja Yhteisövaikuttavuus-viitekehyksen yhteistyötä. Tilaisuus järjestettiin, koska oli esitetty huolta näiden kahden lähestymistavan yhteensopivuudesta maakunnassa. Tilaisuudessa tarkasteltiin molempien lähestymistapojen teoreettisia taustoja käytännön toteutusta. Yhteistä löytyi ja yhteistyö näyttää jatkuvan entistä tiiviimpänä. Ehkä yksi seminaarin opetus oli se, että eroja löytyy aina, mutta niin löytyy myös yhdistäviä tekijöitä. Voimme valita kumpaan kiinnitämme huomiota.

Ehkä kiista paradigmojen välillä on tarpeen, koska se koettelee eri lähestymistapoja ja pakottaa toimijat perustelemaan toimintaansa. Kaikki ovat aina hyvällä asialla, mutta kaikella voi myös saada aikaiseksi sellaista, mikä vahingoittaa. Sokea usko omaan asiaan on ongelmallista. Toisaalta lopulta aika säilyttää sen, mikä on säilyäkseen. Yksi tapa säilyä näyttäisi olevan sellainen, mikä näkyy tässä lehdessä. Syntyy integratiivisia uusia työtapoja, joilla on vahvat juuret.

Valitettavasti erilaisiin maailmankäsityksiin ja todellisuuden ymmärtämistapoihin liittyvien paradigmojen välinen riitely on sen sijaan eskaloitunut. Ennen muuta lapset ovat sen uhreja. Maailma tarvitsisi nyt ehkä enemmän kuin koskaan rauhan rakentajia, jotka löytäisivät paradigmojen välisiä yhteyksiä ja yhteistyön mahdollisuuksia.

On aika kiittää tästä vuodesta paitsi lukijoitamme myös kaikkia Teitä, jotka olette tämän vuoden aikana kirjoittaneet lehtemme. Suuri kiitos siitä, että olette jakaneet viisauttanne ja ajatuksianne lukijoillemme. Samalla kutsumme sekä entisiä että uusia kirjoittajia jatkamaan lehtemme perinnettä myös ensi vuonna, kun Perhe- ja pariterapialehti täyttää 40 vuotta.

*Rauhan rakentajien toivossa
toivotamme Teille kaikille
Joulun rauhaa!*

päätoimittajat

Päivi kangas ja Mika Niemelä